

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročnino in oznanila (inserate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 159.

V Ljubljani, v petek 14. julija 1893.

Letnik XXI.

Obrtna enketa.

Z Dunaja, 12. julija.

Permanentni obrtni odsek zaslišaval je 10. t. m. zadnjih dvanajst veščakov iz kraljevine češke. Med njimi so bili trije Čehi iz Prage, namreč gostilničar Hauner, mesar Sokol in krznar Hell. Vsi drugi so bili Nemci iz najliberalnejših in najbolj naprednih okrajev, kjer velja Plener za največjega preroka.

Tem čudnejši je torej prikazen, da so se tudi obrtni zastopniki teh okrajev izneverili nemško-liberalni stranki in z vso odločnostjo zagovarjali sklepe občnih obrtnih shodov, zlasti zadnjega shoda graškega.

Veščak Mandlik, član trgovinske in obrtne zbornice v Hebu, katero ravno Plener zastopa v državnem zboru, je takorekoč očitno odpoved naznanjal nemško-liberalni stranki in njenemu voditelju Plenerju. Dokazoval je potrebo zmožnostnega dokaza ne samo za rokodelce, ampak tudi za trgovce in tovarnarje, ki izdelujejo rokodelsko blago, zahteval postavno varstvo za rokodelske delavce, pomnožitev združnih pravic itd., ter poudarjal, da se bo zdaj pokazalo, kje so pravi prijatelji obrtnega stanja. Obrtniki dobro vedo, kje jih peče, in bodo pri volitvah pokazali, da so dobro organizirani.

Obrtni zakon iz leta 1883 je sam na sebi dober, ali gospodske ga slabo izvršujejo, zato je treba zadrugam dati več pravic, zato naj bi bile gospodske vezane na njihovo mnenje, ker sicer delajo, karkoli hočejo, ne zmenivši se za mnenje zadrug.

Ta nezvestoba dozdej najpokornejših in najudanejših mamelukov nemško-liberalne stranke je silno iznenadila liberalne velikaše. Kaj takega bi ne bili nikdar pričakovali od svojih ljudi, zato jih ta odpad veliko huje boli, kakor vse druge izpovedi, in njihovi listi nekako britko tožijo, kakor svoje dni Julij Cezar, zagledavši svojega ljubljenca med

svojimi zarotniki in morilci: „Et tu, mi fili!“ — „Tudi ti, moj sin!“

Obrtna enketa postala je vsled teh svojih objav veliko važnejša, kakor bi se bil mogel prej kdo nadejati, in ni samo v obrtnem, ampak tudi v političnem oziru največjega pomena.

Najbolj pereče politično vprašanje je sprava med Čehi in Nemci na Češkem, kjer se po zagotovitvi nemških kolovodij Nemcem godé najhujše krivice in kjer so strune tako napete, da bodo skoro počle, in se prične očitno mesarenje in klanje med nemškimi in češkimi prebivalci.

Češki listi in češki rodoljubi temu pri vsaki priliki oporekajo, ali brez posebnega vspeha, ker se navadno njemu rajši verjame, ki huje kriči. In nemški liberalci v tem oziru presega tudi najglasnejše Mladočehe; zato je bilo jako težko izvedeti pravo razmerje med nemškim in češkim prebivalstvom na Češkem.

Prišla je enketa in razpršila meglo, ki je tudi dobrohotnim ljudem kalila čist razgled po krasni deželi češki. Ze prvi češki veščaki so v svojih izjavah zagotavljali, da na Češkem ni nobenega prepira med nemškimi in češkimi prebivalci, in da se zlasti obrtniki kaj lahko razume mej seboj.

Ali nemško-liberalna gospoda tega ni verjela, in da bi tem laglje ohranila svoj vpliv na Češkem, silila je z raznimi vprašanji nemške strokovnjake k izjavi, da bi bilo najbolje, obrtne zadruge in združne zveze na Češkem osnovati po narodnosti in na ta način narodne prepire odvrčati od teh zgolj gospodarskih naprav.

Češki zastopniki so zagotavljali, da imajo v raznih krajih mešane zadruge z nemškimi in češkimi členi, da pa dozdej ni bilo še nobenega prepira med njimi, in da oboji z jednako marljivostjo in gorečnostjo skrbé za povzdigo obrtnih zadev.

Zastopnik nekega društva raznoterih obrtnih pomočnikov, slikarjev, lakirarjev, itd., Hartwih iz Prage, je celó pripovedoval, da ima njihova zadruga jednega samega nemškega členu med seboj, da pa sprejema njegove nemške dopise in mu nasprotno tudi vse svoje dopise in naznanila pošilja v nemškem jeziku. Prav opravičeno je torej dostavljal, da naj bi tudi nemške zadruge na severnem Češkem kazale jednako dobrohotnost in ravnopravnost proti češkim manjšinam.

Jednako je zastopnik mlinarske zadruge v Pragi, gosp. Ronc, zagotavljal, da v njegovi zadrugi zaradi narodnosti še ni bilo nikdar nobenega prepira. In ko je poslanec Habermann rekel, da se na Moravskem taki prepiri nahajajo, ter ga vprašal, ali ste obe narodnosti zastopani v mlinarski zadrugi, mu je Ronc odgovarjal: „V naši zadrugi niso zastopane samo različne narodnosti, ampak tudi razne vere, pa pri vseh sklepih vlada popolno soglasje in tovariško sporazumljenje.“

Ker so pri vsem tem nemški strokovnjaki s Češkega še vedno priporočali delitev zadrug in združnih zvez po narodnostih, izpraševali so jih razni členi obrtnega odseka, ali morejo iz lastne skušnje povedati kak slučaj, da bi bil kak prepir nastal med nemškimi in češkimi združniki. Dasi se je to vprašanje večkrat ponavljalo, vendar niso mogli navesti ne enega takega slučaja, kar je zopet neovrgljiv dokaz, da priprosto ljudstvo na Češkem nič ne vé o strahoviti domači vojski in da nemški in češki prebivalci v najlepši slogi med seboj živé.

Posebno odločno se je v tem oziru izrekel veščak Kiehl, ki je povdarjal soglasje nemških in čeških obrtnikov in potrjeval, da med češkim in nemškim prebivalstvom ni nobenega sovraštva. Potem je z najostrejšimi iz-

LISTEK.

Dubrovnik — jugoslovanske Atene.

Spisal Janko Gričar.

(Dalje.)

Prvi pesnik na narodnem jeziku, rekli smo, je Marko Marulić. Rodil se je l. 1450 v Spletu, kjer je tudi umrl l. 1527. On je pel vrlo mnogo in pisal latinski in hrvatski. Pisal je moralne razprave in druge, katere so se prevajale na vse tedanje kulturne jezike. Učene razprave je pisal na latinskem jeziku in je tudi v pesni bolj učenjak nego pesnik. Vse, kar se je obdelavalo v latinski literaturi, nahajamo tudi pri Maruliću. Presajal je v hrvatsko književnost didaktičke, liriske, epiške in dramatiške pesni, kakeršne nahajamo v sodobni latinski literaturi. Snov epiškim svojim delom je zajemal iz sv. pisma. — Pripominjamo, da so dubrovniški pisatelji drugače prevajali, kakor se prevaja danes. Prevodi njihovi so bolj parafraze nego prevodi v pravem pomenu besede, zakaj oni so prevajali čisto svobodno. Poglavitna stvar jim je bila, da so podali po mogočnosti izvorno misel, katero so časi tudi razširili.

Marulić je zajel snov iz sv. pisma svojima opisa Suzana in Judita, kateri deli sicer nimata po-

sebne pesniške vrednosti. Z didaktičko vrsto sodi njegovo Stumačenje Kata, to so nauki, ki jih je sestavil v distihih filozof Cato. Ta distiha so prevedena v razne jezike, pa se jih je zato lotil tudi Marulić. Ali tudi ta Stumačenja so prej parafraze nego li prevod. Mimo nekaterih liriških, duhovnih in bogoljubnih pesnij zapel ta pesnik tudi nekoliko satiriških, ter se poskusil naposled tudi v drami.

To so prvi hrvatski umotvori dramske poezije. Marulićevi dramski poskusi niso izvorni, marveč prevodi iz italijanščine.

Rimske drame, kakeršne so bile koncem starega veka v Italiji, bile so vrlo nemoralne. Zato so cerkveni očetje zabranili vernikom pohajati gledališča, v katerih so se igrali taki komadi. — Te okolnosti so rodile potrebo, da se posve preobrazi in preosnuje gledališče. Zatorej se je gledalo, da se uvede drama povse krščanska, katera je izniknila iz cerkve, kjer so se na vrlo priprost način predstavljali momenti iz trpljenja Kristovega in življenja svetnikov. Pozneje se je preneslo gledališče na trg pred cerkev. Tako so se tudi Marulićeve drame predstavljale pred cerkvijo. Iz teh dram so se kasneje razvile umetne drame. Te so trovrstne: tragiške (trpljenje Kristovo), etiške, v katerih so se hiperboliški kazale hibe in kreposti iz sv. pisma, in pa komiške; te so pretežno etiške in namen jim

je poduk morala. Te drame so nazivali z raznimi imeni; Mysteria, predmet jim je iz biblijske zgodovine. Miracula, katerim so snov legende in čudežni dogodki; posebno so bile obljubljenе drame, o katerih se je spominjalo Bogorodice. Moralitete, to so drame etiške (personifikacije hib in krepostij).

Marulićeve drame ali prikazanja so male estetiške vrednosti in ni o njih mimo oblike skoraj nič dramskega. Napisal je tri taka prikazanja: „Historia sv. Panucija“, „Od nevoljnoga dne i od suda ognjenog“ in „Govorenje sv. Bernarda od duše osujene“. Vse troje je prevedeno iz italijanščine. V zadnjeimenovanem delu pripoveduje sv. Bernard, kako prihaja duša, obsojena na večne muke, k svojemu telesu, in ga kara, ker jo je nagovarjalo in navajalo k zlu. Telo odgovarja duši, da si je ona sama kriva, saj je jačja od njega, pa je kot taka imela telo v svoji oblasti. Trije vrugi jo mučijo, ona pa moli in prosi Jezusa, naj ji odpusti, toda brez vspeha. Naposled prosi Devica Marija za nje, toda Jezus noče uslišati teh prošenj, ker je prepozno. Vrugi začno na to mučiti dušo. V eksodu govori sv. Bernard narodu, da naj se ogiba greha, ko vidi, kako se godi z grešnikom.

Mimo Marulićevih dram imamo še dvanajstero cerkvenih dram hrvatskih. Ti so: „Uzkršnuće Isusovo“, „Snimljenje Isusa sa križa“, „Skazanje od Josipa Jakovljeva sina“, „Naviešćenje prečiste dje-

razi obsojal trgovinsko in obrtno zbornico v Hebu, ki ima Plenerja za svojega zastopnika v državnem zboru. On ima dvomljivo čast biti člen omenjene zbornice, ali iz lastne skušnje vé, da ta zbornica za obrtništvo nič ne stori. Obrtniki so ji le za igračo ali za norce; zato se njenih sej več ne udeležuje. Enostranski zadržni načelniki so morebiti mogoči v Plznu, naprednjaški obrtniki pa, kakoršni so sploh na Češkem, ne morejo biti tako enostranski, da bi se brigali za narodne prepire.

Te besede so hudo razjarile liberalne poslance in Neuber se ni mogel zdržati, da bi ne bil pikro odgovarjal veščaku. Nobeden ptič, je rekel, ne osira svojega gnjezda, ali rad bi vedel, v katerih slučajih se je hebska trgovinska zbornica pokazala kot nasprotnica obrtnikov.

Kiehl je odgovarjal, da se je omenjena zbornica jako porogljivo izrekla o vprašanih, katere je slavna vlada predložila gledé preustroje obrtnega reda, češ, da so ta vprašanja čisto nerabljiva, kar najbolj dokazuje, da je zbornica nasprotnica obrtništva. Zato bi bilo zanj odveč hoditi k njenim sejam in tam prazno slamo mlatiti. Predsednik dr. Weigel je zaradi teh besed pokaral govornika in liberalni listi so ga hudo napadali, ali nihče mu ni mogel z dejanjskimi dokazi oporekati ali zavrtni njegove napade in mu naravnost povedati, da je napačno govoril.

Najjasnejši pa se je v zadnji seji pokazalo, da med češkim in nemškim prebivalstvom na Češkem ni nobenega razprtja ali sovraštva. Nemški strokovnjaki so zopet povdarjali, da bi bilo primerno, obrtne zadruge ločiti po narodnosti. Češki veščak mesar Sokol pa je vnovič povdarjal, da bi bilo to odveč, ker je soglasno delovanje po dosedanjih skušnjah ne le mogoče, ampak tudi nujno potrebno. Njemu se zdi čisto nemogoče, da bi se češki in nemški obrtniki vjedali mej seboj. Narodni prepiri bi bili največja škoda za rokodelce in obrtnike; kapitalisti so že zjedinjeni med seboj in socijalno-demokratski delavci se pa po vsej sili združujejo. Zato se morajo razumeti in složno med seboj delati tudi obrtniki, ker bi bili sicer razmesarjeni in uničeni od skupnega sovražnika. Te mirne, pa odločne besede so napravile velik vtis ne samo na obrtni odsek, ampak tudi na nemške strokovnjake. Nehoté so se vzdignili ter obsuli veščaka Sokola in mu krepko stiskali roke, rekši: To so vrle besede in tako naj bo!

Enkêta torej čudovito pojasnuje prave razmere na Češkem; pokazalo se je, da med priprostim češkim in nemškim prebivalstvom ni nobene razprtije, in da bi bilo jako lahko dognati stalno spravo, ako bi se merodajni krogi bolj ozirali na ljudstvo, kakor na nemško-liberalne hujskače. Pri obravnavah drž. zbora pride gotovo še prilika, slavno vlado opozarjati na to in ji priporočati, da naj se pri dotičnih korakih bolje ozira na ljudstvo, kakor na enostranske in sebične namene tako imenovanih nemško-liberalnih voditeljev, ki jih pri količkaj resni volji pač ni težko postaviti na cedilo.

Včeraj zboroval je obrtni odsek brez enkête, da je razvrstil delo za prihodnje tedne. Odsek je soglasno sklenil moravske veščake zaslišati dne 12., 13. in 14. t. m. V soboto zjutraj bo zboroval odsek sam, da reši reklamacije društev in zadrug, ki niso bile povabljene, pa iz raznih uzrokov želé k enkêti odposlati svojega lastnega veščaka; za slučaj, ako bi povabljeni moravski strokovnjaki svojega izpovedanja do dne 14. t. m. ne dovršili, bi se popoldne nadaljevala enkêta; dne 17. in 18. t. m. pridejo na vrsto veščaki iz Šlezije, dne 19. t. m. pa se zopet snide obrtni odsek sam.

Kranjski obrtniki pridejo toraj na vrsto 20. t. m. ob dveh popoldne, primorski pa ob isti uri 21. t. m. Permanentni odsek je včeraj soglasno pritrtil predlogu poslanca Kluna, da se razun že omenjenih zasliši še strokovnjak čevljarske zadruge v Ljubljani, ki je prosila, da bi smela k enkêti poslati lastnega veščaka. Ravnotako je pritrtil podlogu istega poslanca, da se s Slovenskega Štajerja zaslišita še občna obrtna zadruga v Celju in obrtne zadruge 2. oddelek v Ljuto meru, katerih zastopnika prideta ob enem s primorskimi veščaki na vrsto 21. t. m.

Istega dne se po predlogu poslanca Exnerja zasliši tudi jeden strokovnjak iz laških Tirolov.

Zadruge in društva, katera so povabljena k udeležbi, še enkrat opozarjamo, da naj svoje zastopnike izvolijo v pravilno sklicani seji ter jim seboj dajo tudi pravilna poblastilna pisma, ki jih bodo izročili obrtnemu odseku v dokaz, da niso prišli na svojo roko, ampak kot postavni zastopniki svojih društev ali zadrug.

Galičani pridejo na vrsto od 24. julija do 1. avgusta, Bukovinci pa 3. avgusta; 28. juli in 2. avgust bi bila zopet pridržana odsekovim sejam, oziroma nadaljevanju enkête, ako bi Galičani in Bukovinci svoje naloge ne dovršili ob določenem času. V sobotni seji (15. t. m.) pretresa odsek prošnje raznih društev in zadrug, ki želé priti k enkêti, pa od odseka samega niso bila povabljena; na poznejše prošnje se ne bode jemal nobeden ozir več, ker bi sicer odsek nikdar ne prišel k koncu; pač pa se bode slučajnim prosilcem dovoljevalo pismeno izražati svoje mnenje in ga poslati permanentnemu obrtnemu odseku. Odsek sodi, da bode v treh ali štirih sejah to je 4., 5., 8. in 9. avgusta odpravil zadnje veščake, ki se v sobotni seji še določijo, in da bode imel 10. in 11. avgusta zadnji odsekovi seji, v katerih reši še nekatere formalne zadeve, preden se poslanci razidejo na svoj dom.

V včerajšnji seji bilo je tudi sklenjeno, da se stenografični enkêtni zapisnik natisne v 2000 iztisih, ki se razdele ne samo vsem poslancem, ampak tudi vsem veščakom, kar jih bode zaslišanih. Nekako veselost je zbudila novica, da hočejo predarelski gostilničarji sodnijsko tožiti veščaka Hehla, češ, da jih je s svojo izjavo hudo žalil na njihovi časti. To ni samo smešno, ampak tudi bedasto, ker si noben veščak ne bode upal govoriti resnice, ako bo vedel,

nji po vsi okolici, ko je ozdravila nekega slepca. III. Dejanje: Zlobni kraljevi brat zboli. Ko mu vsi zdravniki ne mogó pomagati, vstane jeden slug in svetuje kralju, naj popelje brata v oni samostan, kjer zdravi neka samotarka z molitvijo. Kralj stori tako in gre z bratom v samostan. Ona ga takoj izpozna; zatorej reče, da ga ozdravi le tedaj, če vse iskreno prizna. On zares prizna svoj zločin, in na priprošnju vratarice ozdravi. Izpoznajo se in oproščajo drug drugemu. Kralj ostavi kraljestvo svoje banom, potem pa gredó vsi trije v samoto, da služijo Bogu.

V teh prikazanjih navadno opiše angelj celo dejanje v prologu, in takisto tudi končava angelj v eksodu z opominom na narod.

Glavna razlika izmej teh in italijanskih prikazanj je ta, da so hrvatska pisana za narod, a italijanska za velikaške dvore. Zato angelj v hrvatskih prikazanjih navadno želi, da bi Bog blagoslovil narodu polja in vinograde in da čuva vero. Hrvatski pesnik torej ne vpleta novih mislij in ne izbira sloga, nego gleda, da narodu čim razumljiveje predstavi krščansko resnico o kreposti in ljudskem življenju.

Ako so bile v drugih evropskih deželah take pobožne drame potrebne, da narod vzdržé in okrepe v veri, toliko silnejša je bila potreba v dalmatinskih krajih.

(Dalje sledi.)

da mu zaradi tega lahko žugajo neprijetne sodnijske obravnave.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. julija.

Občna volilna pravica. Nekateri nemško-liberalni listi so nakrat jeli se navduševati za občno volilno pravico. Posebno „Deutsche Zeitung“ je zanjo. Ti listi pa želé, da bi se stvar tako vravnala, da bi bilo liberalcem v korist. Občno volilno pravico zahtevajo jedino za mesta, na kmetih naj bi pa ostalo pri sedanjem volilnem redu. Po mestih so mali obrtniki jeli se obračati od liberalizma, posebno na Dunaju, vsled tega liberalizmu že preti popolen bankerot. Nadejajo se pa, da bi delavci podpirali liberalce proti obrtnikom. Nemški liberalni listi bi namreč potem hujskali pomočnike proti mojstrom. Sprva bi se jim to posrečilo, ker so vodje avstrijskih socijalističnih delavcev židje in ker socijalni demokratje vidijo nasprotnike v kristijanskih socijalistih. Zaradi tega tudi nekateri protisemitje na Dunaju niso za občno volilno pravico. Drugi so pa zanjo, samo da naj se vpelje za vse, ne le v mestih. Sprva utegnejo liberalci imeti po njih mnenju kaj dobička od nje, ali kmalu se pa bode obrnila proti njim.

Dopolnilne volitve za tirolski deželni zbor. Kažejo se že znamenja, da pasivna politika tirolskih Italijanov ne bode trajna. Prebivalstvo se bode prej ali slej naveličalo vednih volitev, posebno ko bode videlo, da se z abstinenco ničesa ne doseže. V tridentskih kmetskih občinah je zmagal župnik Lorenzoni s 77 proti 55 glasom. Ta mož je zato, da pojdejo italijanski poslanci v deželni zbor. Njegov nasprotni kandidat je bil dekan Gentilini. V nekem drugem okraju je pa kandidat, ki je zoper pasivno politiko, dobil tudi precejšnje število glasov, dasi je ostal v manjšini. Abstinencijska politika se je jedva začela, pa se že pojavljajo take prikazni, kaj bode še-le čez kacic 5 let. Čehi so bili s prva vse drugače složni, ali vendar je pasivna politika bila v teku let postala nemogoča. Volileci so se že bili naveličali in vedno več politikov je bilo proti njej. Naposled so radi ali neradi vstopili v deželni zbor.

Proti češkemu veleposestvu. „Pester Lloyd“ se v jedni svojih poslednjih številčk jako veseli rovanja Mladočehov in jim želi najboljši vspeh. Mladočeška gonja proti veleposestnikom bode le pripomogla, da se pojasni položaj in zboljšajo razmere. Mladočehi sami bodo s tem tudi sebi podkopali tla. Če se zruši moč veleposestnikov na Češkem, zgubili bodo svoj vpliv tudi v drugih kronovinah, potem se bodo avstrijski ustavi lahko dala trdnejša in naravnejša podlaga in napravila sprava mej narodnostmi ter pripomoglo k zmagi državne ideje. Da budimpeštanski list umeva spravo mej narodnostmi po ogerskem receptu, to je gotovo. Da Mladočehi neso gluhi, bi že iz tega glasu posneli, da njih politika ni prava. V Budimpešti bolje vedo, kaka opora je češko veleposestvo za Čehé nego pa Mladočehi.

Balkanska zveza. V Belemgradu je profesor Vladimir Karić, kateri je pred nekaterimi leti izdal obširno knjigo o Srbiji, izdal brošuro, v kateri priporoča balkansko zvezo. Pred vsem naj se Srbija približa Bolgariji. V tej brošuri označuje se Stambolov, kot največji državnik na Balkanskem poluotoku. Srbija, pravi Karić, od Rusije ni nič dobila in nema ničesa pričakovati. Že Miloš je rekel, da bode v ugodnem trenutku dokazal pred vso Evropo, da Rusija za Srbijo ni prelila kaplje krvi. Strašno se je morala pokoriti Srbija, ker so njeni državniki se zanašali na Rusijo. Avstrijski vpliv na Balkanu je že star in le z avstrijsko pripomočjo so Srbi priborili samostojnost. Glavni srbski vojskovodje so se v Avstriji naučili vojne umetnosti. Srbija se mora nasloniti na zapad in bode zaradi tega še žrtvovala cirilico in svoj koledar. Napanjala bode vse sile, da se nobena vlast ne polasti Carigrada. Ta brošura je tem večjega pomena, ker Karić ni kak naprednjak ampak radikalec.

Peterburško županstvo. Nobeden noče prevzeti županstva v Peterburgu. Dosedanji župan se brani, ker ga mestni zbor ni podpiral lani, ko je šlo zaradi sleparij pri moki, ki se je na troške peterburškega mesta razdeljevala stradajočim. Tri druge osebe tudi nočejo nič slišati o županstvu. Mestni zbor je zaradi tega v zadregi. Misli se, da bodo carja poprosili, da imenuje župana, ker si ga

vice“, „Uzašašće blažene Djevice“, „Isus oslobadja sv. otce iz limba“.

Snov tem šestim je zajeta iz sv. pisma. Drugih šest podaje prizore iz življenja svetnikov. Ti so: „Muka sv. Beatrice“, „Ciprijan i Justina“, „Život sv. Margarite“, „Život sv. Lovrinca“, „Sveti Ivan Krstitelj“ in „Život sv. Djujelme“. Mej temi sta največje vrednosti drami: „Naviešćenje blažene Djevice“ pa „Život sv. Djujelme“.

To dramo je napisal Gažarović z otoka Hvara, in je vredna, da navedemo nje vsebino. V I. dejanju pošilja ogerski kralj svoje brata na Angleško h kralju, da bi mu izprosil njega hčer Djujelmo. Po dolgem obotavljanju deklica privoli. V II. dejanju odhaja kralj na Odršenikov grob, a Djujelma ostaje s svakom sama doma. Le-ta jo zalezuje, ali ona se mu ne ukloni. Njega to jezi, in da se ji osveti, toži jo kralju, svojemu bratu, zaradi nezvestobe. Razjarjeni kralj zapové, da se mu ima nezvesta žena spaliti na gromadi. No, človek, kateri je imel izvršiti to dejanje, jo izpusti in spali samo nje obleko. Kraljica pa se umakne in bega po puščavi, proseč pomoči blaženo Devico Marijo. Marija jo usliši in ji dá oblast, da ozdravlja bolnike. Izroči ji tudi prstan, da plača voznjo na ladiji. Na ladiji ozdravi bolnega mornarja, in v zahvalo jo odvede mornar do nekega samostana, kjer so jo vsprejeli za vratarico. Skoro se je raznesel glas o

sami izbrati ne morejo. S tem bi se pa mesto odreklo jako važni pravici. Jako se pa veseli tega dogodka staroruska stranka, katera vidi v tem dokaz, da Rusi niso za ustavno življenje, kar je vedno zatrjevala.

Novi italijanski pravosodni minister Santamarija Niccolini je bil leta 1830 rojen v Neapolju in je bajt dober pravdnik. Lani je bil imenovan senatorjem. Več let je bil predsednik apelnemu sodišču v Benetkah. Pričakovati pa ni, da bi se pod njim kaj politika premenila.

Slovstvo.

Glavna letna skupščina „Matice Hrvatske“. „Matica Hrvatska“ je imela dne 2. julija svojo 51. glavno skupščino, h kateri se je zbral ves literarni svet zagrebški v prostorih same „Matice“. Predsednik prof. Smičiklas pozdravi glavno skupščino ter se spomni pri tej priložnosti vseh vrednih in uglednih članov, ki so v preteklem letu umrli. V prvem redu je omenil govornik nadarjenega in marljivega raziskovalca hrvatske zgodovine, Radoslava Lopasića, o katerem sem povodom njegove smrti priobčil v „Slovencu“ obširnejši nekrolog. Ravno isto sem storil tudi o Mirku Bogoviću, katerega navaja govornik kot najzaslužnejšega pesnika v dobi absolutizma.

Od umrlih dobrotnikov omenja predsednik Aleksandra Tomića ter župnika opata Štefana Pogledića. Poslednji je bil prvi, ki se je bil zapisal v čitalnico, osnovano po grofu Janku Draškoviću. Spomnil se je v oporoki tudi „Matice Hrvatske“, zapisavši jej 3000 gld. Skupščina zaklicala je vrednemu Ilircu „Slava!“.

Tajnik in blagajnik Kostrenčić je potem prebral izvestje o delovanju društva in o denarnem stanju njegovem. V obširnem izvestju se spominja najprej o prenosu in pogrebu grofa Janka Draškovića, katerega telesni ostanki zdaj počivajo v Zagrebu. Narod hrvatski je pri tej priložnosti pokazal, kako zna ceniti svoje zaslužne može. Pa tudi troški so vsi poplačani po dobrovoljnih prinosih. Vidi se, kako je „Matica Hrvatska“ ugodila narodu, da je izpolnila svojo dolžnost nasproti svojemu prvemu utemeljitelju.

Dalje omenja tajnik, da je izdala „Matica“ v prošlem letu 9 knjig, vsaka tiskana v 10.000 izvodih, pa da se je vsa naklada v treh tednih razpečala. Za bodoče leto pa se pripravlja do 12 knjig kot književni dar, in sicer: Dr. Mijo Kišpatić: Slike iz prirodopisa „Ribe“; Franjo Vala: „Zgodovina srednjega veka“, drugi del; Fr. Ks. Kuhač: „Glasbotvorci i glasbeni improvizatori ilirskoga doba“; dr. Milivoj Šrepel: „Ruski pripovedači“; od rajnega škofa dubrovnškega Mate Vodopića: Mara Konavoka“, pripovjest; Ivan Lepušić: „Slike iz Bosne“; iz slovanske književnosti dve pripovjesti od Ivana Turgenjeva, v prevodu pokojnega J. Miškatića, namreč: „Plemičko gnezdo i Rudjina“. Poleg teh spisov priobčili se bodo morda tudi še nekateri drugi od poznatih pisateljev J. E. Tomića in Evg. Kumičića.

Želja odborova je, da se izdajo tudi dela pokojnega Mirka Bogovića, pa bode že letos izšel prvi zvezek njegovih spisov po vredništvu prof. Šrepel-a. Namesto prevoda, katerega grškega ali latinskega klasika izide letos za izučavanje grške literature iz Draškovićeve zaklade nadarjeno delo prof. Avg. Mušića: „Povjest grčke književnosti“. Prvi dio. Tudi se bode letos po zaključku lanske glavne skupščine „Matice Hrvatske“ izdal prvi zvezek: „Prievoda novovjekih klasika“, in sicer najboljši slovanski epos Mickiewicz: „Pan Tadeusz“, ki ga je na hrvatski jezik prevel v originalnem metrumu ter z uvodom in opazkami priredil prof. dr. Toma Maretić.

Izdala se bode letos tudi „Klasična hrvatska pesmarica“, ki je v vsakem oziru popolnjena. Posebno važno bode novo izdanje hrvatskih narodnih pesmij. To izdanje bo kritično ter od vseh do sedanjih najpopolneje, potem tudi najbolje. Vredništvo so preskrbeli trije izvrstni poznavatelji hrvatskega narodnega jezika, na čelu jim prof. dr. Ivan Broz.

Članov je imela „Matica Hrvatska“ pretečenega leta 9117 (za 1017 več, nego leta 1891), in sicer utemeljiteljev 1324, letnikov 7793. Društveno premoženje je iznašalo vkup s hišo vredno 90.000 gld. vsega 109.436 gld., brez 2349 gld., katere ima še iztirjati. Dohodkov je bilo 36.787 gld., troškov pa 36.463 gld. Od zaklad, s katerimi upravlja „Matica“, razdeljene so nagrade od zaklade Ivana Nep.

Draškovića (glavnica 20.690 gld., obresti 841 gld.): dr. Mijo Kišpatić 450 gld., dr. Šrepel 300 gld.

Iz zaklade Dušana Kotura (glavnica 4360 gld., obresti 379 gld.) Večeslav Novak 350 gld.

Iz zaklade Weber-Tkalčičeve (glavnica 7024 gld., obresti 307 gld.) Franjo Ks. Kuhač 300 gld.

Od škofa Strossmayerja poklonjenih 1000 gld. za izdavanje narodnih pesmij je narasla glavnica z obrestmi koncem leta na 1211 gld.

Za utemeljeno zaklado v znesku 10.000 gld. za onemogle pisatelje vplačala je „Matica“ do zdaj 2000 gld.

V novi odbor so izvoljeni: za blagajnika: Ivan Kostrenčić; v literarni odbor: kot odborniki: Franjo Folnegović, Fr. Ks. Kuhač in dr. Franjo Marković; kot namestniki: Hugo Badalić in dr. Milivoj Šrepel; v gospodarski odbor: za podpredsednika: Ivan Benković; kot odborniki: dr. Ivan Hoić in Vekoslav Klaić; kot namestnika: Večeslav Novak in Josip Staré.

Celemu staremu odboru, posebej pa še tajniku in blagajniku Ivanu Kostrenčiću, izreče glavna skupščina svojo zahvalo in priznanje. Potem sklene predsednik skupščino.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. julija.

(Vojaške vaje.) Iz Ljutomera se nam poroča, da bode poveljnik 56. pehotne brigade, g. generalmajor M. Fuchs iz Ljubljane, v okolihu Ljutom. okraj. glavarstva prihodnji teden ogledal vse priprave za vršitev brigadnih vojaških vaj, ki bodo ondi konci meseca avgusta.

(Razpisani ustanovi.) Visoko c. kr. ministerstvo za poljedelstvo ustanovilo je dve ustanovi, vsako po 120 gld. na leto, za obiskujoče učence iz Istrije, kateri so slovanske narodnosti in kateri želé svoje teoretično in praktično znanje v vinarstvu pridobiti si na kranjski deželni vinarški, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Rudolfovem. Ti ustanovi podelili se boste začetkom šolskega leta 1893/4.

(Iz novomeškega okraja) piše se nam: Vsled ugodnega vremena meseca junija in julija kaže nam letos ugodna letina; polja obetajo obilo žita in drugega pridelka, samo pšenica mnogo trpi po riji, katera jo hoče uničiti. Posebno lepo obetajo pa vinogradi: tam, kjer so škropili, kjer so pravilno obrezali in obvezali trte, imajo te toliko zaroda in tako krepko rast, da se imamo mnogo vina nadejati. Jako ugledni so vinogradi vinorejske šole v Trški Gori in v Smoleni Vasi, kakor tudi nje nasadi ameriških trt na šolskem posestvu na Grmu. Kdor te vidi, vsak pravi, da se tu vidijo najlepši vspehi strokovnjaškega in marljivega obdelovanja, ki so najboljši dokaz, da naj se vinorodna Dolenjska ravna po vzgledu tega zavoda.

(S Trstenika), 10. julija. Zaduja nedelja, 9. t. m., je bila za nas znamenit dan. G. Peter Švegelj, duhovnik tržaške škofije, naš rojak, opravil je prvič daritev nove zaveze. Okusno okrašana cerkev, mnoge zastave in slavoloki s pomenljivimi napisi so živo pričali, s kakim zanimanjem so se udeleževali naši domačini lepe cerkvene slovesnosti. Ponosni so, da morejo gledati svoje sinove pri altarju; kajti gotovo je častno za župnijo s 600 dušami, da so vzrasli iz njene srede v zadnjih 6 letih trije duhovniki, in upanje imamo, da pridejo kmalu še drugi na vrsto. Navzočnih je bilo poleg slavljencea 11 duhovnih bratov, med njimi velečast. g. dekan Anton Mežnarec. Lep in jedrnat je bil slavnostni govor, ki ga je imel g. dr. Mauring. Med velikim številom svatov smo videli tudi odlične meščane iz Kranja. Vrlemu gospodu novomašniku, odhajajočemu v sosedno škofijo, na delo v Gospodov vinograd, kličemo iz srca: Ad multos annos!

(V Idriji) je opravil v nedeljo 9. t. m. novo mašo g. Jožef Strnad. Vpeljal je g. novomašnika pred altar prečast. g. kanonik Fr. Cebular, dekan na Opčini pri Trstu, ki mu je tudi govoril v cerkvi lep in spodbuden govor.

(Imenovanja.) Novo zistemizovane službe vodij zemljiščnih knjig za Postojino, Litijo in Kostanjevico podelilo je graško nadsodišče kancelistom gg.: Ant. Smoli v Postojini, Jakobu Rogliču v Velikih Laščah, in Alojziju Sabothy-ju v Novem Mestu.

(Iz Gorice.) 13. t. m. Danes je sklenila c. kr. gimnazija šolsko leto s slovesno sveto mašo ob 7½ uri. — Znani c. kr. profesor Fr. Babsch je premeščen iz Gorice v Steyr. Hvala Bogu in srečno pot. — V goriški bogoslovnici se sklene šolsko leto

v petek 21. t. m. s slovesno sv. mašo ob 8. uri. — Vročina je v Gorici velika, na Kanalskem pa je bilo menda večeraj 13. t. m. obilo dežja.

(Častnim občanom) je izvolila občina Erzelj pri Vipavi dr. Andreja Ferjančiča državnega poslanca.

(Iz Rima.) Večno mesto Rim ni le središče vsega krščanstva, marveč tudi galerija, muzej, salon Evrope in sveta sploh. Poleg stotin prekrasnih cerkvâ, katerih mojsterska dela pričajo o goreči ljubezni za čast Božjo in o naidušenosti za umetnost najdeš mnogo palač, v katerih so velike zbirke dragocenih slik in kipov iz stare in novejšje dobe. Zgodovina priča, da je vera v obče pospeševala umetnosti, tako pri starih Egipčanih, Grkih in Rimljanih. Da, reči smemo, da je edino le vera naiduševala umetelnike za nesmrtna dela, katera občuduje svet, ter vzdrževala umetnosti. V prvi vrsti pa velja to o pravi, rimskokatoliški veri. Temu dokaz je krščanski Rim, a ne samo papeži in kardinali, tudi verske družbe in imoviti zasebniki so tekmovali v požrtvovalnosti za lepe vede. Imenujem le družine Barberini, Borghese, Colonna, Corsini, Chigi, Doria, Farnese, Medici, Pamfili, Rospigliani, Ruspoli itd. Ko je bil letos nemški cesar v Rimu, priredil je knez Doria v svoji palači na čast italijanskemu kralju in kraljici ter visokim gostom slavnosten večer. Nemški cesar je bajt pri tej priliki rekel knezu, da bi mu v Berlinu v jednako krasnih dvoranah ne mogel prirediti tako sijajne veselice. Toda po dragocenosti umetniških del in opravi je bila do nedavnega časa v Rimu prva — palača Borghese, pravo knezje bivališče. Zgradil je to palačo pričetkom 17. stoletja papež Pavel V. iz družine Borghese. Ob štirivoglatem dvorišču se vrsté v dveh nadstropjih veliki hodniki, katere nosi 96 stebrov iz granita. Galerija je štela okoli 1700 originalnih slik v jednajstih dvoranah. Najznamenitejše so: Mati Božja z Jezusom od Sassa Ferrata; sv. Trojica od Bassana; sv. Magdalena od Carracci; Mati Božja z Jezusom od Ticijana; Dianin lov od Domenichina; sv. Anton P., ko propoveduje ribam, od Pavla Veronese; od istega sveti Janez Krstnik v puščavi; sveti Janez Krstnik od Julija Romana; snemanje s križa od Rafaela; Kumejska Sibila od Domenichina; sveta družina od Julija Romana; Samaritanka od Garofala; zgubljeni sin od Ticijana itd. V zbirki starih del so najznamenitejši kipi Julije Pije, Sabine in Cerere. Do 20. septembra 1870 so bili večkrat vladarji med gosti gostoljubnega kneza Marka Antonija v palači Borghese. A danes so Borghese skoraj berači. Sedanji knez Pavel je vsled nespametne špekulacije z novimi zgradbami pod nasilno rimsko vlado in potratnosti zgubil vse imetje. Že dve leti se prodaja v palači dragocene zbirke knjig, slik, oprave itd., katere so si njegovi pradedje omislili z ogromnimi svotami. V palači, katere dolžniki ne morejo prodati, biva osamela priletna mati knezova, a on sam pri svoji omoženi hčeri v Genovi. Palačo ima v najemu milanska hranilnica, kateri je mnogo dolga. Toda v sedanjih razmerah je težko oddati tako velikanska stanovanja za primerno najemnino. Načelnik imenovane hranilnice in njegov namestnik, oba veljavna frama-sona, sta se pogodila z velikim mojstrom, znanim Lemmi-jem, da se loža „veliki orijent“ naseli v prvem nadstropju palače Borghese. Tako bodo, počeni s 1. avgustom, med Vatikanom, kjer biva namestnik Kristusov, in med Kvirinalom, kjer biva kralj po milosti — revolucije, imeli svoj sedež prostozidarji, sovražniki oltarju in prestolu, in sicer sedež, primeren svoji moči v Italiji in izven Italije. — Loterijske sestre so dne 1. t. m. imele posebno srečo. Na loterijo v Napolju so stavile dve gotovi številki, kateri sta bili izžrebani. Vsi dobitki so znesli 2.390.381 lir, katere je dobilo do 45.000 oseb. Državna blagajnica pa gotovo ne bode imela zgube, kajti znano je, da veliki dobitki podvoje strast in da igralci zopet znesó v loterijo svoj dobiček z obrestmi vred.

(Strossmayer in Starčević) sta se dne 10. t. m. razstala v krapinskih toplicah. Prevzvišeni škof se je podal v Rogatec, koder ostane tri tedne, dr. A. Starčević pa se je vrnil v Zagreb. V Krapini se je mnogo govorilo o prisrčnem razstanku. Škof je objel Starčevića in mu h koncu dejal: „Priatelj Ante, čvrsto in verno bova čuvala zjedinjenje; ako ti kdo kaj pové, ne veruj mu, marveč obrni se direktno name, da se nikdar ne razruši najina sloga.“ — Starčevića je to jako ganilo in navdušeno je pripovedoval o tej ločitvi. Dne 11. t. m. je dospel v

Zagreb, koder ga je mnogobrojno občinstvo navdušeno pozdravljalo.

(V krapinskih Toplicah) so bili do 5. julija 804 gostje in sicer od 27. junija do 5. julija 98 oseb.

Društva.

(Vabilo k udeležbi društvenega izleta v Kamnik), kateri priredi konserv. obrtno društvo v Ljubljani v nedeljo, dne 16. julija t. l. — Vspored: Ob 2. uri 5 minut 16. julija popoldne odpeljejo se udeležniki z državnega šišenskega kolodvora v Kamnik. Ob prihodu v Kamnik prosti ogled po mestu. Ob polu 7. uri zbirajo se udeležniki izleta v gostilni pri Kristofu. Ob 8. uri 40 minut odpeljejo se iz Kamnika nazaj v Ljubljano. — Vožnja je za čč. člane društva prosta. Ob neugodnem vremenu bode izlet naslednjo nedeljo dne 23. julija. — Odbor si usoja ob enem p. n. člane opozarjati, da bode v nedeljo, dne 16. julija, zjutraj ob 7. uri imelo sl. „Katoliško društvo rokod. pomočnikov“ na Rožniku slovesno službo Božjo, h kateri so uljudno vabljeni vsi društveniki.

Odbor konserv. obrtnega društva.

— (Glasbena Matica) je končala zadnje šolsko leto z javnimi izpiti, ki so se vršili dne 6., 7. in 8. julija t. l. Sodeč po slabem obisku zadnjega šolskega koncerta, misliti je bilo, da se bodo izpiti vršili brez zanimanja, a bilo je nasprotno. Dan za dnevom so bile šolske sobe prenapolnjene in občinstvo je z vidnim zanimanjem sledilo igri posamnikov. Izpiti vršili so se pa tudi po vsem dostojno in so bili lepa slika resno delujočega zavoda. Gojenci so nastopali lepo dostojno in kazali, da so zavedni učenci resnih učiteljev. Vsak učitelj je pripeljal vse svoje gojence k izpitu, in tako se je občinstvo prepričalo, kako so poučevali stalni učitelji, vodja Gerbič v igri na klavirju, Hubad v igri na klavirju, v solo-petju, v zborovem petju, harmoniju in teoriji, pomožna učitelja gospodična Šuklje in gospod Sachs pa tudi v igri na klavirju. Gojenci so kazali povprečno lepo nadarjenost za glasbo, slišali smo tudi umetniška proizvajanja v posamnih predmetih. V solo-petju se je poleg občinstvu že iz večjih koncertov znane gospodične Verhunčeve, kateri danes smemo prorokovati najlepšo prihodnost na umetniškem glasbenem polju, odlikovala gospodična Devova, in tej se je vredno pridružil gospod Juvančič kot imetelj obsežnega baritona. Igra na klavirju izvajala se je v obče jako dobro, napredek zadnjega leta je hvale vreden in lepo število igralcev rešilo je jako povoljno svojo vlogo, a ostanimo pri najboljših in recimo, da so gojenci Gustin, Plečnik in gospodična Petrinova pokazali največjo spretnost in tudi fini razum skladbe. Izpraševanje v teoriji je podalo poslušaleem dokaz, da se pri Glasbeni Matici poučuje glasba temeljito in da gojenci v tej stroki vspevajo. Stavljem, celo tvarino obsegajočim vprašanjem so odgovarjali premišljeno in nedostatnih odgovorov ni bilo čuti. Pa tudi goslarji so se dobro držali. Intonacija je bila skozi čista in izvajanje posamnih točk pravilno. Z veseljem smo pozdravili stare znance pri Glasbeni Matici, gojence Gabrijela, Borštarnarja in Gorjanca, ki so s svojim učiteljem izvajali kvartet z mladeniškim ognjem. Pa tudi začetnika Funtek in Zupančič sta nas preverila, da ima slovenski narod za glasbo izrednih talentov. Zamolčati pa vendar ne moremo, da je premalo goslarjev nastopilo in da njih število ni bilo v nikakem razmerju z klavirskimi gojenci in s splošno nadarjenostjo gojencev za glasbo, kar je tem bolj obžalovati, ker se z napredkom nastopajočih gojencev ne sme in ne more pokriti ta nedostatek. Odbor Glasbene Maticice naj torej preišče vzrok temu in ukrene potrebno, da bodo tudi v tej stroki vsi učenci jednako napredovali. Po končanih izpiti so se gojencem razdelila spričevala.

Telegrami.

Inomost, 14. julija. Deželni zbor se je otvoril.

Berolin, 14. julija. Državni zbor sprejel je s 198 proti 187 glasom prvi paragraf vojaške predloge, v katerem se določuje, koliko vojakov naj bode v miru. Glasovalo se je po imenih. Drugi paragraf o formaciji vojske v miru se je sprejel brez debate.

Berolin, 14. julija. Kakor se govori, zaključil se jutri državni zbor.

Pariz, 13. julija. Kongres socijalističnih občinskih svetnikov se je danes otvoril v Saint-Denis-u. Sešlo se je kakih 100 odpolancev. Predseduje saint-deniški župan.

Pariz, 14. julija. Budgetna komisija dovolila je sedem milijonov frankov za Dahomey.

Madrid, 13. julija. V Valenciji so naredi. Vse prodajalnice bile so včeraj zaprte. Mesto so zaseli vojaki. Trgovci in obrtniki so imeli velik shod, na katerem so se odločno izrekli proti višjim davkom.

Bruselj, 14. julija. Zbornica je vsprejela predlogo, po kateri sme Belgija imeti kolonije.

London, 14. julija. Paragrafa 9. in 10. irske predloge sta se odklonila. Paragrafi 11. do 17. so se umaknili, 20. in 21. sta se zavrgla. Potem se je debata odložila.

Novi Jork, 13. julija. Po došlih poročilih je v Nicaragui zopet državljanska vojska. Spuntali so se prebivalci mesta Leon proti novi vladi in imajo predsednika zaprtega. Vladne čete poslale so se v Leon.

Umrli so:

12. julija. Alojzija Škafar, kajzarjeva hči, 1 leto, Črna vas 5, božjast.

13. julija. Marija Cepuder, učiteljeva hči, 15 mesecev, Florjanske ulice 13, serophulose.

Tujci.

12. julija.

Pri **Maliču**: Hoffman, inženir; Fekonija, Angel, Karplus, Schweidhofer, Hochmuth, trgovci; Schneider, Bum, potovalca, z Dunaja. — Jasbitz, oskrbnik, z rodbino, in pl. Albori, poročnik, iz Trsta. — Herzog, trgovec, iz Brna. — Pressfreund, zasebnik, iz Grada. — Mikuš, in Albrecht s hčerjo, zasebnika, iz Frankobroda. — Bradalin in Bepina iz Vidna.

Pri **Stonu**: Dr. Schwarz, odvetnik; pl. Genzič s hčerjo Franciška in Terezija Matschnig iz Zagreba. — Vesc, Habl, potovalca; Oesterreicher, Herzog z Dunaja. — Piriasitz, zasebnik, s soprogo, in Lachenbacher s soprogo iz Trsta. — Porenta, župnik, iz Stopič. — Borštinar, župnik, iz St. Petra. — Weis, trgovec, s soprogo, iz Segedina. — Mansbach iz Norimberka. — Löwy iz Siska. — Tomić z materjo in sestro iz Knina. — Baron Simbschen s soprogo iz Sušaka. — Benedek, nadučitelj, iz Planine. — Valenčič iz Gorice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Burja iz Krašnje. — Ivanetič, učitelj, iz Dobovea. — Rang, uradnik, s soprogo iz

Prage. — Stregar, trgovec, iz St. Ruperta. — Geipel z Rake. — Sewer s soprogo z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Teran, učitelj, s Sy. Gore. — Jugovic s Krškega. — Rovaro, Brigg, dijak, iz Gradca.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	730 2	20 0	brezv.	del. oblac.	32-70	
13. 2. u. pop.	729 9	24 0	sl. jug.	dež	dež	
9. u. zveč.	730 6	15 6	sl. vzh.	"	"	

Srednja temperatura 19 9°, za 0 9° nad normalom

Potrtega srea javlja podpisana v svojem in imenu svojih otrok **Milana** in **Ivana** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je vsemogočni Bog našo preljubljeno jedino hčerko

Zorko

danes ob 9¹/₂ uri zvečer po dolgi in mučni bolezni v nežni starosti 3 let in 11 mesecev poklical k Sebi na oni boljši svet.

Pogreb bode v soboto, dne 15. t. m., popoldne ob 5. uri iz hiše žalosti, Gosposke ulice št. 1.

V Ljubljani, dne 13. julija 1893.

Fran in Hedvika Šubic.

Mesto vsacega posebnega naznanila.

J. Ribič,

prodajalec vsakovrstnega godbenega orodja, v Ljubljani, Starl Trg št. 34,

ima v zalogi raznovrstno orodje za godbo in sicer po nastopni ceni: 350 2-1

Goslij po gl. 2 50, 3 —, 4 — in 5 —.

Gitar po gl. 3 50, 4 — in 5 —; na mašine po gl. 7 — in 10 —.

Citer po gl. 7 —, 8 —, 10 —, 15 — in 20 — in sicer na mašine.

Ročnih harmonik po gl. 1 50, 2 —, 3 —, 5 — in 10 —.

Lokov za gosli po gl. — 50, — 80, 1 —, 1 50 in 2 —.

Trobot za požarne brambe po gl. 2 50, 3 50, 4 —, 5 —.

Dalje klarinetov in flavt, vsake vrste strun po 7, 8 in 9 kr., ter drugih malenkostij, ki se zraven potrebujejo.

Služba orgljavca in mežnarja

se precej oddá v Koprivnici na Štajerskem. — Plača 100 gl. v denarji in prostovoljna berna. 346 3-3

Pisma in spričevala na cerkveno predstojništvo Koprivnica, pošta Rajhenburg.

V CHIKAGO!

k najznamenitejši 258 (19)

Kolumbovi svetovni razstavi

priporoča vozne listke po najnižji ceni in najugodnejši kombinaciji, in sicer: iz Ljubljane do Chikage in nazaj I. in III. razred po gl. 245 —, I. in II. razred gl. 370 — in višej.

mejnarodna potovalna pisarna

Jos. Paulin v Ljubljani.

Prospekti vsakovrstnih kombinacij so na razpolaganje. Vožnja zagotovi naj se prej ko prej.

Dunajska borza.

Dne 14. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gl. 85 kr.
Štebrna renta 5%, 16% davka	97 " 50 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 50 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 " 25 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl.	984 " — "
Kreditne akcije, 160 gl.	337 " 25 "
London, 10 funtov strl.	123 " 95 "
Napoleonder (20 fr.)	9 " 86 "
Cesarski cekini	5 " 88 "
Nemških mark 100	60 " 75 "

Dne 13. julija.

Ogerska zlata renta 4%	115 gl. 60 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 25 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gl.	147 " 75 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gl.	164 " 20 "
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	192 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma	— " — "
Kreditne srečke, 100 gl.	197 " — "
St. Genois srečke, 40 gl.	68 " — "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	141 gl. — kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gl.	18 " — "
Rudolfove srečke, 10 gl.	23 " 30 "
Salmove srečke, 40 gl.	69 " 50 "
Windischgraezove srečke, 20 gl.	— " — "
Ljubljanske srečke	23 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	150 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2880	50 " — "
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	103 " 25 "
Papirnih rubeljev 100	130 " — "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnih.